

SAMSUN İLİ YAKAKENT İLÇESİ

KIYI KORUMA YAPISI

(TAHKİMAT VE AYRIK DALGAKIRAN) AMAÇLI

1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

DÖRT E PLANLAMA

Araştırma Danışmanlık İnşaat
ve Mühendislik Hizmetleri Ltd. Şti.
ANKARA

DÖRT E PLANLAMA ARAŞTIRMA DANIŞMANLIK
İNŞAAT VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

Sancak Mah. Kahire Cad. No: 26/4 Çankaya / Ankara

Tel (0312) 419 30 08 Faks (0312) 419 30 09

Seğmenler Vergi Dairesi 313 052 8455

Tic Sic No 227106 E-mail: info@4eplanlama.com

İÇİNDEKİLER

HARİTALAR.....	3
1. AMAÇ VE KAPSAM.....	4
2. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ.....	4
3. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI.....	6
4. PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI.....	7
5. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ.....	7
6. İDARİ YAPI VE SINIRLAR.....	9
7. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ.....	10
8. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLARA İLİŞKİN BİLGİLER.....	11
9. MÜLKİYET BİLGİSİ.....	11
10. ÜST ÖLÇEKLİ PLAN KARARLARI.....	12
11. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ MER'İ PLAN BİLGİSİ.....	15
12. ÖNCEKİ PLAN KARARLARI.....	15
13. HALİHAZIR HARİTA BİLGİSİ.....	16
14. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR.....	16
15. PLAN GEREKÇESİ VE KARARLARI.....	16

HARİTALAR

Harita-1	Planlama Alanının Ülkesindeki Yeri.....	4
Harita-2	Planlama Alanının Bölgesindeki Yeri.....	5
Harita-3	Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Uzak Görüntüsü.....	5
Harita-4	Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Yakın Görüntüsü.....	6
Harita-5	Planlama Alanının Ülke Ulaşım Ağındaki Yeri.....	8
Harita-6	Planlama Alanının Bölge Ulaşım Ağındaki Yeri.....	8
Harita-7	Planlama Alanının Yerel Ulaşım Ağındaki Yeri.....	9
Harita-8	İl Sınırları.....	9
Harita-9	İlçe Sınırları.....	9
Harita-10	Planlama Alanı Çevresindeki KıyıTesisleri.....	10
Harita-11	Korunan Alan Sınırları.....	11
Harita-12	Mülkiyet Bilgisi.....	11
Harita-13	1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Yakakent İlçesi.....	13
Harita-14	Çevre Düzeni Planı SİNOP E 35 Paftası.....	14
Harita-15	1/5000 Ölçekli Meri Nazım İmar Planı.....	15
Harita-16	Tahkimat Yapılması Öngörülen Alan.....	16
Harita-17	1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Teklifi.....	17

1. AMAÇ VE KAPSAM

Kıyı bölgeleri, kendilerine etkileyen rüzgâr, dalga, akıntı gibi çeşitli dış etmenler ve kendilerini besleyen akarsular gibi kaynakların ve malzeme kaybına yol açan çeşitli faktörlerin etkisi altında binlerce yılda dinamik bir dengeye ulaşır. Kıyı dengesini bozan ve kıyı erozyonuna neden olan faktörlerin en önemlileri; kıydan kontrolsüz bir şekilde kum-çakıl alınması, kıyıyı besleyen malzemenin kıyıya ulaşmasının engellenmesi (kıyıya yakın bölgelerde akarsu yatağından malzeme alınması ve kıyıya yakın bölgelere baraj yapılması) ve bilinçsiz kıyı yapısı inşa edilmesi sonucu kıyadaki sediman rejiminin bozulmasıdır.

Kıyı bölgesindeki toprak kaybı, kayalıklardaki sediman kaybını, haliç ve körfez bölgelerindeki sulak alanların kaybını da içeren bir terimdir. Kıyı bölgesindeki kaynakların yok olmasının başlıca sebepleri doğal süreç ve insan aktiviteleridir. Farklı mevsim koşulları, deniz seviyesindeki dalgalanma, kayalıkları oluşturan malzeme, kayalık bölgenin eğimi gibi özellikler kayalıkların toprak kaybını belirleyen özelliklerdir.

Türkiye'nin Doğu Karadeniz kıyıları son 30 yıldır şiddetli erozyona uğramaktadır. Bu erozyona sebep olan en önemli etmen ise insanların bölgeye yaptığı etkilerdir. Denizde yapılan kazı çalışmaları, denizden temin edilen sediman kıyı bölgesindeki dengeyi bozmaktadır.

Bu kapsamda, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca Samsun İli Yakakent İlçesinde Yakakent Balıkçı Barınağının doğusundaki yaklaşık 1100 metrelik kısımda bulunan taş tahkimatın kaldırılarak, yapılan hesaplamalar sonucunda söz konusu kıyının gerisinde yer alan alanın korunması için bir kıyı tahkimatı yapılması öngörülmüştür.

2. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ

Samsun İli, Karadeniz Bölgesinin Orta Karadeniz Bölgesinde yer alır. Karadeniz sahil şeridinin orta bölümünde Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerinin Karadeniz'e döküldükleri deltalar arasında yer alan Samsun İli 9,083 km²'lik bir yüz ölçümüne sahiptir. Coğrafi konum olarak 40° 50' - 41° 51' kuzey enlemleri, 37° 08' ve 34° 25' doğu boylamları arasındadır. Kuzeyinde Karadeniz, doğusunda Ordu, güneyinde Tokat ve Amasya, batısında ise Çorum ve Sinop illeri ile çevrilidir.

Harita-1: Planlama Alanının Ülkesindeki Yeri

Harita-4: Planlama Alanı ve Yakın Çevresi Yakın Görüntüsü

3. PLANLAMA ALANININ COĞRAFI YAPISI

Samsun İli genelde pek yüksek olmayan plato ve dağlardan oluşan bir topografik yapı göstermektedir. İl topraklarının % 37,2'sini kaplayan platolar geniş bir alana yayılmıştır. İl topraklarının % 17,9'unu da ovalar oluşturmaktadır.

Samsun İli doğal bitki örtüsü açısından zengindir. 1000 – 1200 m. yüksekliklerde gürgen, meşe, ıhlamur, kestane, kayın, dişbudak; 1200 – 1800 m. yüksekliklerde ise iğne yapraklı ağaçlara rastlanmaktadır.

Samsun'da genç delta ovalarında alüvyonlar bulunmakla birlikte, dik yamaçlarla ayrılmış taraçalarda eski alüvyonlar görülmektedir. Güneydeki dağlık kesime geçiş alanı neojen yaşlı, killi-kireçli tortularla kaplıdır.

Geniş alanlarda ise volkanik oluşumlar görülmektedir. Samsunda Eosen, Kretase ve Neojen dönemli oluşumlara sıkça rastlanmaktadır.

Samsun İlinde ılıman bir iklim hüküm sürmekte olup 0°C'nin altındaki soğuk gün sayısı toplamı 20 günü geçmez. Yağış ortalaması 733 mm'dir. Sıcaklık -8, 1°C ile + 39°C arasında seyretmektedir.

4. PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI

Samsun ilinin ekonomik yapısını oluşturan sektörlerin başında tarım sektörü gelmekle birlikte sanayi, hayvancılık ve turizm de önemli yer işgal etmektedir. İl ekonomisinde büyük etkisi olan tarımsal ürünler; buğday, tütün, mısır, ayçiçeği, şekerpancarı, fındık, çeltik ve sebzedir. Bu ürünlerin yetiştirildiği toplam alan 448.923 hektardır. İl tarımında, verimli ovalara sahip olan Bafra ve Çarşamba ovalarında yetişen sebzeler (domates, biber, kavun, karpuz, vb.) öncelikle bölge ihtiyacını gidermekle birlikte, yurdun dört bir yanına da pazarlanmaktadır.

Samsun, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin de büyük metropol kentidir. Kentin nüfus yoğunluğu sebebiyle ticari ve sınai yaşantısı canlıdır. Organize Sanayi Bölgeleri de önemli katkılar sağlayacak duruma gelmek üzeredir. Samsun ve yöresindeki imalat sanayinin de üretilen ürünlerin en önemlileri; Çimento, gübre, bakır, yapay jüt, oto yedek parçası, muhtelif boyutlarda pompa, mobilya ve tekstil, demir, konfeksiyon, ilaç ve tıbbi aletlerdir.

Yakakent ilçesinin ekonomisi tarımsal karaktere sahip olmakla beraber; balıkçılık ekonomisinin can damarıdır. Karadeniz'de avlanan her türlü balığı ve dünyaca ünlü mersin balığını burada bulmak mümkündür. Sayıları yetmişe yakın irili ufaklı balıkçı tekneleriyle balık avlanmaktadır. İlçenin karakteristik tarım ürünü tütündür. Köylerde buğday, mısır ve çeltik de yetiştirilir.

5. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

Samsun ili kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımında mühim bir kavşak noktasıdır. 1957'den bu yana hava ulaşımı yapılmaktadır.

Doğu Karadeniz bölgesinin en büyük limanı Samsun'dadır. 1960'larda açılan bu limanın ana rıhtım uzunluğu 770 m'dir. İstanbul-Samsun-Trabzon arasında karşılıklı yolcu vapur ve Ro-ro seferleri (Köstence bağlantılı) yapılır. Orta ve Doğu Karadeniz kıyılarında demiryolu ulaşımı olan tek il Samsun'dur. Ankara-Kayseri-Sivas hattı Sivas'ta ikiye ayrılır. Biri Malatya'ya, diğeriye Samsun'a ulaşır. Sivas-Samsun demiryolu 404 km'dir.

Sinop'tan Hopa ve Sarp sınır kapısına kadar uzanan karayolunun en işlek merkezlerinden biri Samsun'dur.

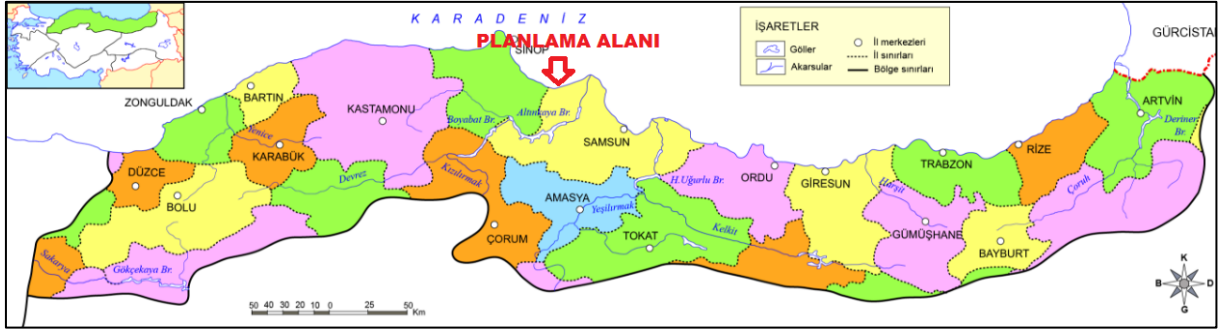
Yakakent ilçesini ulaşım yönünden incelediğimizde ilçe Samsun-Sinop karayolu üzerindedir. Yakakent'e Alaçam 6 km, Bafra 33 km ve Samsun 84 km uzaklıktadır.

Harita-7: Planlama Alanının Yerel Ulaşım Ağındaki Yeri

6. İDARİ YAPI VE SINIRLAR

Samsun ilinin Yakakent ilçesi Orta Karadeniz Bölgesinde yer alan, Samsun İline bağlı bir yerleşim merkezidir. Samsun iline bağlı ilçenin Samsun'a uzaklığı 84 km'dir.

Harita-8: İl Sınırları

Yakakent, Karadeniz kıyısında Sinop il sınırı arasındaki geçit noktasındadır. İlçenin doğusunda Alaçam, batısında Gerze, güneyinde Canik Dağları, kuzeyinde Karadeniz yer almaktadır.

Harita-9: İlçe Sınırları

7. PLANLAMA ALANI ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ

Planlama alanına en yakın kıyı tesisleri, batısında bulunan Yakakent Balıkçı Barınağı ve doğusunda bulunan kıyı koruma yapılarıdır.

Harita-10: Planlama Alanı Yakın Çevresindeki Kıyı Tesisler

8. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLARA İLİŞKİN BİLGİLER

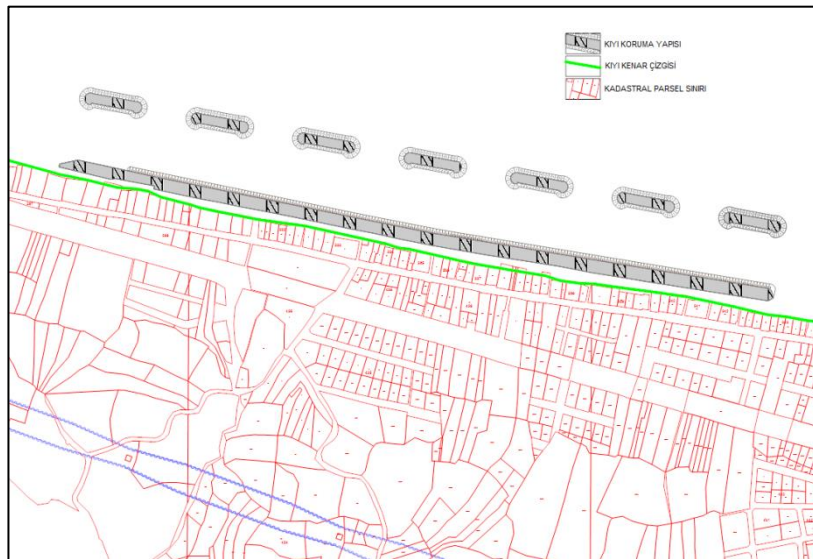
Planlama alanının 10 km. doğusunda **Kızılırmak Deltası** bulunmaktadır. Bafra'nın doğusundan batısına 60km. kıyı şeridinde sahip Deltada balık gölleri, kıyı kumulları, çorak adalar, kuru ve su basar çayırlar, sazlıklar, çamur düzlükleri ve tarım alanları yer almaktadır. Kızılırmak deltası kuş popülasyonu açısından da son derece önemli bir yerdir. Kızılırmak Deltası içinde I-II-III. Derece Doğal Sit Alanı statüsü bulunmaktadır. Ayrıca planlama alanının yaklaşık 5 km. batısında **Çamgözü Tabiat Parkı** bulunmaktadır.

Harita-11: Korunan Alan Sınırları

9. MÜLKİYET BİLGİSİ

Planlama alanı, kıyı kenar çizgisinin deniz tarafındaki Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Alanları kapsamaktadır.

Harita-12: Mülkiyet Bilgisi

10. ÜST ÖLÇEKLİ PLAN KARARLARI

Samsun-Çorum-Tokat Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 20.07.2007 tarihinde onaylanmış ve askı süreci sonrasında 26.02.2008 tarihinde kesinleşmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca, söz konusu Çevre Düzeni Planının 1.5.17.7, 1.5.17.9, 1.5.17.12, 1.5.17.13, 1.5.17.14, 1.5.29.3 ve 1.5.29.4 nolu Plan Hükümlerinde yapılan değişiklikler 24.06.2011 tarihinde onaylanmıştır. Sağlık turizmi kapasitesinin desteklenmesi amacıyla ve özel kanunlarla planlama yetkisi verilen alanlarda yapılan Çevre Düzeni Planı Değişikliği ise 16.09.2013 tarihinde onaylanmış, itirazları değerlendirilmesi sonucu 16.02.2015 tarihinde kesinleşmiştir. Yine, 26.12.2016 ve 16.02.2017 tarihlerinde Çevre Düzeni Planı Değişikliği onaylanmıştır.

Samsun-Çorum-Tokat Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Yakakent İlçesi'ne ilişkin sektörel kararlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

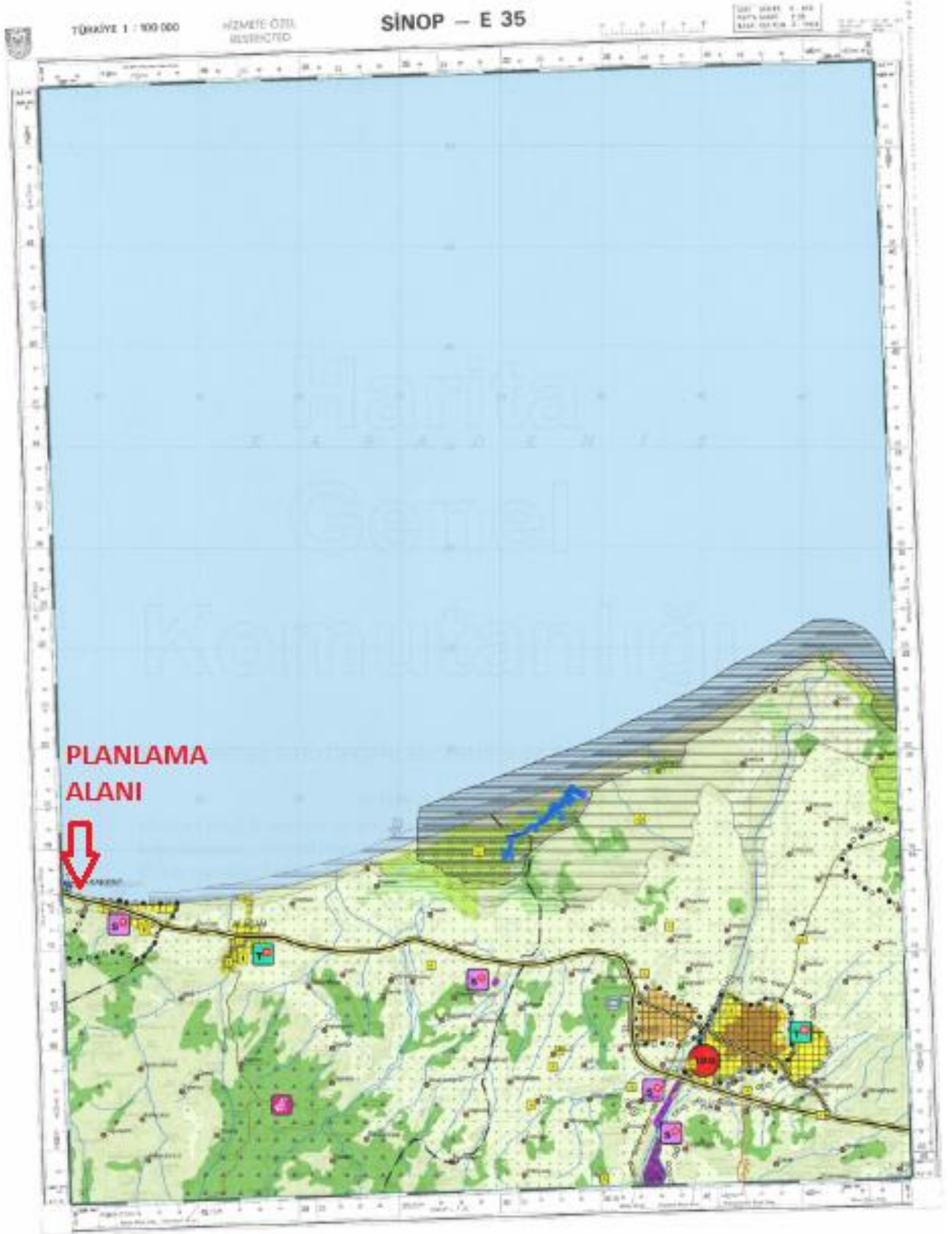
- İlçenin gelecek 20 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektör tarım ve turizm sektörleridir.
- Sahip olduğu uzun kıyı şeridi ile birlikte bu yönde turizmin gelişmesi öngörülmüştür.
- İlçe merkezinde tarımsal ürünler işlenerek katma değeri artırılabilecektir.
- Balıkçılık sektörü, ilçenin gelişmesi bakımından önemli olan bir diğer sektör olup, buna yönelik gelişme stratejilerinin oluşturulması öngörülmüştür.

Samsun-Çorum-Tokat Planlama Bölgesi 100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, SİNOP-E35 Paftasında yer alan Yakakent ilçesinin 2026 projeksiyon yılı nüfusu 15.000 ve kentleşme oranı %75 olarak öngörülmüştür.

Kıyı alanlarında yapılacak iş ve işlemler Çevre Düzeni Planının "1.5.25.2 Kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında uygulanan tüm kıyı yapılarına ait uygulama projeleri Ulaştırma Bakanlığı (Demiryolları ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü) ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü)'nce onaylanmadan deniz yapıları inşaatına kesinlikle başlanmayacaktır." hükmü uyarınca yürütülecektir.

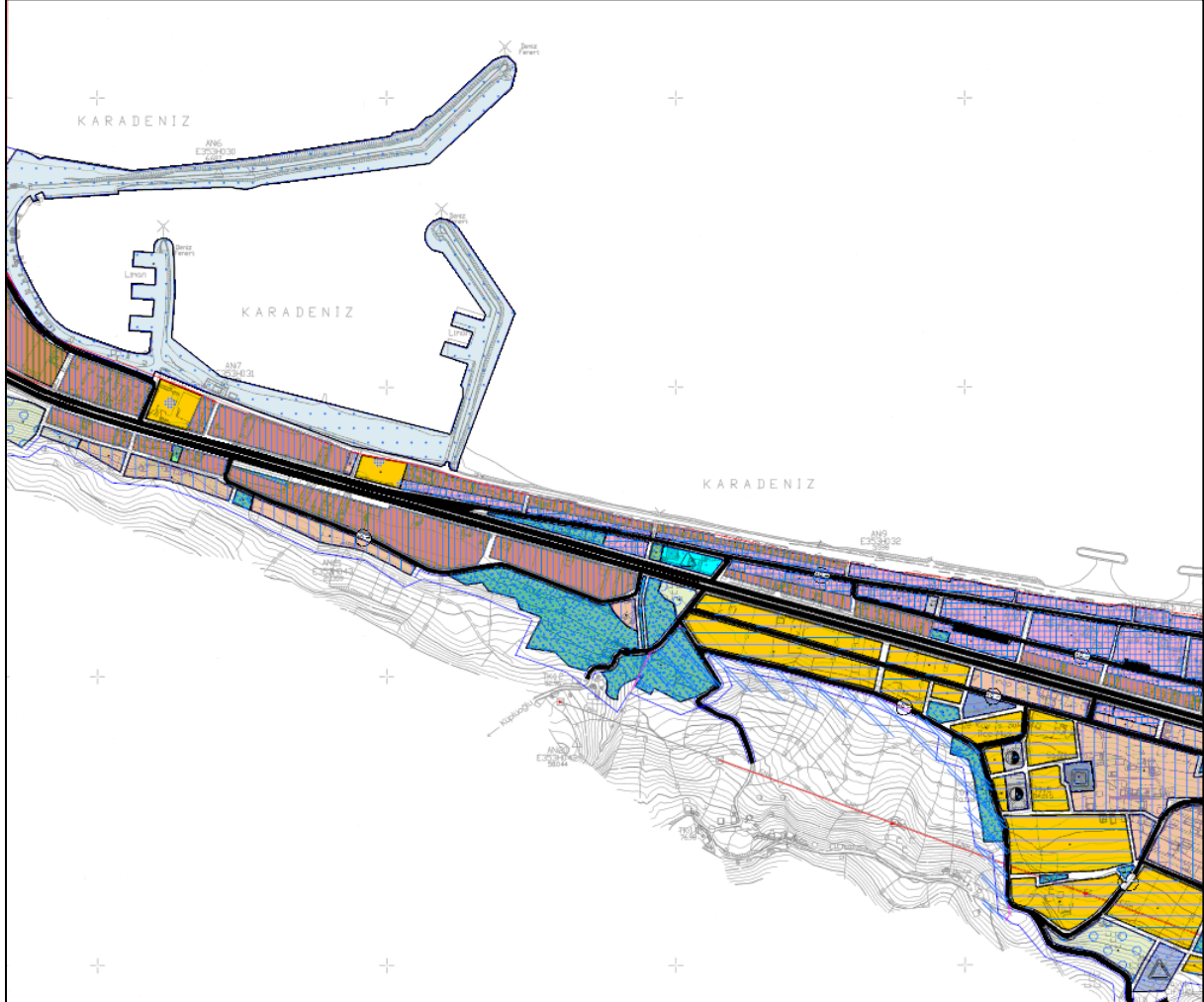
Harita-13: 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Yakakent İlçesi

Harita-14: Çevre Düzeni Planı SİNOP E 35 Paftası

11. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİ MER'İ PLAN BİLGİSİ

Planlama alanının güneyinde, kıyı kenar çizgisinin kara tarafında Belediyesince onaylı imar planı bulunmaktadır.

Harita-15: 1/5.000 Ölçekli Mer'i Nazım İmar Planı

12. ÖNCEKİ PLAN KARARLARI

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IX. Bölge Müdürlüğü'nün 08.09.2014 tarih ve 18786 sayılı yazısında Yakakent Belediyesi tarafından, Samsun İli Yakakent İlçesinde Yakakent Balıkçı Barınağının doğusundaki yaklaşık 1100 metrelik kısımda bulunan taş tahkimatın kaldırılarak bu alanın turizme kazandırılması için gerekli çalışmaların yapılmasının talep edildiği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Araştırma Dairesi Başkanlığı ve IX. (Samsun) Bölge Müdürlüğü teknik elemanlarınca 30.09.2014 tarihinde yerinde incelemelerde bulunulmuş ve kıyı yapısı olarak ayırık dalgakıranlar yapılması değerlendirilmiştir. Söz konusu planlama alanında daha önce herhangi bir plan kararı üretilmemiştir.

13. HALİHAZIR HARİTA BİLGİSİ

Planlama alanı 1 adet 1/5.000 ölçekli halihazır harita (E35-d-11-a) sınırları içerisinde yer almaktadır. Söz konusu halihazır harita paftası İller Bankası tarafından ITRF 96 Koordinat sistemine göre 13.04.2007 tarihinde onaylanmıştır.

14. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR

Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ'in 5. Maddesinin (4) fıkrası uyarınca "Yalnızca kıyı koruma yapıları (mahmuz, ayırık dalgakıran, batık dalgakıran v.b.) tahkimat ve akarsuların denize çıkış noktasında yapılan mahmuz yapıları niteliğinde olan kıyı yapılarına ilişkin imar planı tekliflerinde "Fizibilite Raporu", "Modelleme Raporu", "Hidrografik ve Oşinografik Rapor" ve "Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu"nun hazırlanmasına gerek bulunmamaktadır." denildiğinden söz konusu raporlar hazırlanmamıştır.

15. PLAN GEREKÇESİ VE KARARLARI

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IX. (Samsun) Bölge Müdürlüğü'nün 08.09.2014 tarih ve 18786 sayılı yazısında Yakakent Belediyesi tarafından, Samsun İli Yakakent İlçesinde Yakakent Balıkçı Barınağının doğusundaki yaklaşık 1100 metrelik kısımda bulunan taş tahkimatın kaldırılarak bu alanın turizme kazandırılması için gerekli çalışmaların yapılmasının talep edildiği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Araştırma Dairesi Başkanlığı ve IX. (Samsun) Bölge Müdürlüğü teknik elemanlarınca 30.09.2014 tarihinde yerinde incelemelerde bulunulmuştur.

Yakakent sahilinde, Yakakent Balıkçı Barınağı ile mevcut ayırık dalgakıranlar arasındaki mesafe 1100 metredir. Söz konusu kıyıda taş tahkimat bulunmaktadır.

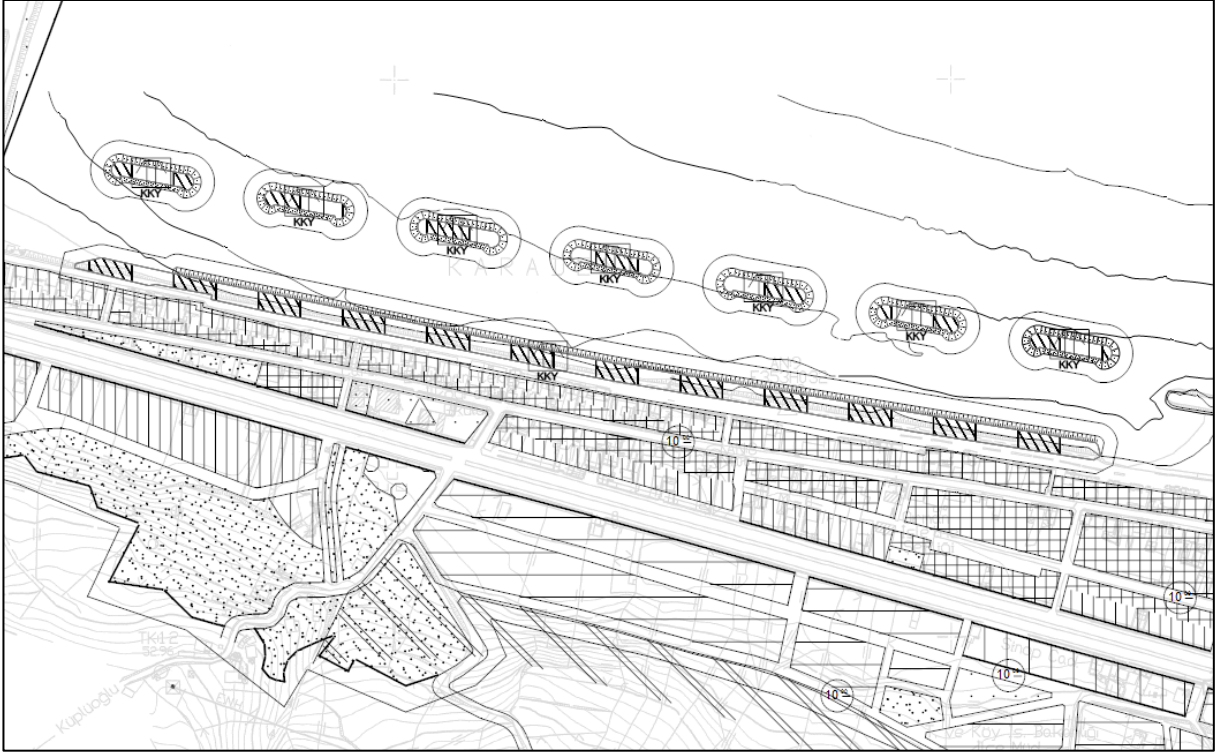

Harita-16: Tahkimat Yapılması Öngörülen Alan

Dalga transformasyonu sonucunda yörede dalga oluşma olasılığı yüksek olan KB-KKD yönlü dalgaların Yakakent Balıkçı Barınağı doğusundaki 1100 metrelik çalışma alanı yakın kıyısına dik açılarla ulaştığı hesaplanmıştır. Bu sebepten suni besleme ile düzenlenmesi önerilen sahildeki besleme malzemesinin açığa taşınmasının önlenmesi için kıyı koruma yapısı olarak ayırık dalgakıranlar düşünülmüştür. Kıyıdan açıkta, kıyıya paralel olarak inşa edilen ayırık dalgakıranlar, kıyı hattına ulaşan dalga enerjisini açıkta kesmek suretiyle kıyı koruması sağlayan ve literatürde yaygın olarak yer alan bir kıyı koruma yapı tipidir. Yapı arkalarında azalan dalga enerjisi, taşınan katı maddenin bir kısmının yapı arkasında birikmesini sağlamaktadır.

Samsun İli Yakakent Sahili için yapılan hesaplamalar sonucunda;

- 7 adet ayırık tahkimat yapısı,
- Yaklaşık 20 metre eninde 940 metre boyunda bir suni kum beslemesi ile birlikte planlanmıştır.
- Planlama alanının yüzölçümü **34.436,88 m²**'dir.

Harita-17: 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Teklifi